

10 bud for norske politikere

- 1) **Du skal slutte å lure deg selv og andre.** Klimautslippene fortsetter å øke, avhengig av internasjonal økonomi, uavhengig av norsk klimapolitikk. Ingen regjering har seriøst forsøkt å redusere dem. Norge kommer ikke til å oppfylle, langt mindre overoppfylle Kyoto-avtalen: Kvotekjøp skal supplere innenlandske tiltak, ikke erstatte dem og brukes som avlat.
- 2) **Du skal ikke lage ulne kompromisser.** Klimaforliket fra 2008 er halvhjertet og tilslørende og uten reell politisk betydning. Troverdige utslippsmål og virkemidler erstattes med retorikk om "karbonnøytralitet" – for å sløve tanken, mens virksomme tiltak skyves ut i en ubestemt framtid – for her og nå å kunne fortsette med business as usual.
- 3) **Du må ikke tro det finnes snarveier.** Klimautfordringen kan ikke eksporteres. Den løses ikke med overdrevne påstander om regnskogens bidrag til menneskeskapte utslipp – det er bevisst misbruk av tall, fra en regjering som vet bedre, men som ikke har mot til å ta konfliktene ved å forvalte vår egen skog og våre egne naturressurser på en bedre måte.
- 4) **Klimatiltakene må avspeile sakens alvor.** Smått er ikke alltid godt. Mindre justeringer av bilavgifter endrer ikke utslippsstatistikken. Mer biodrivstoff gagnar bare drivstoffprodusentene. Det som ville betydd noe, og som derfor ikke blir gjort, er å stoppe planene for en dobling av flytrafikken, som alene vil umuliggjøre en ansvarlig norsk klimapolitikk.
- 5) **Du skal ta nasjonens ideer på alvor.** "Enhver har Ret til et Milieu som sikrer Sundhed og til en Natur hvis Produktionsævne og Mangfold bevares. Naturens Ressourcer skulle disponeres du fra en langsiktig og alsidig Betragtning, der ivaretager denne Ret ogsaa for Efterslegten." (Grunnloven, paragraf 110b)
- 6) **Handle slik at det er helhet og sammenheng.** Klimaproblemene løses ikke ved å gjøre mer av det vi har gjort før. Bærekraftig vekst har aldri eksistert og kommer aldri til å eksistere. Skal det langsiktige prioriteres foran det kortsiktige, må det økologisk påkrevde velges foran kostnadseffektivitet, stabilisering foran valgfrihet, etikk foran markedsmuligheter.

- 7) **Tro ikke på teknologioptimismens evangelium.** Tekniske forbedringer blir fort spist opp av vekstens jernlov, volumøkning og sin egen rekyleffekt. Også fornybar energi øker ressursuttaket og er en dårlig erstatning for avgifter som faser ut fossilt drivstoff og en livsstil og moral som reduserer forbruket av natur.
- 8) **Du skal ta styringen og vise ledelse.** Glatt velvilje hjelper ingen. Unnvikende symboltiltak må erstattes av merkbare omvurderinger og lovfesta resultatkrav. Hver gang enda en vanskelig beslutning skyves ut i tid, rykker farlige vippepunkter og irreversible klimaendringer nærmere. Det viktigste skjer ikke i 2030, men før 2015.
- 9) **Du skal la polområdene være i fred.** I stedet for jakten på de siste oljedråper, i våre siste villmarker, trenger menneskeheten en ny visjon: at både Arktis og Antarktis – jordens kalde ytterpunkter, av vital betydning for hele klodens helsetilstand – skal få det internasjonale samfunns moralske omsorg og juridiske beskyttelse.
- 10) **Hedre dine barnebarn, og all verdens barn.** Som politiker er du betrodd ansvaret for å beskytte rettighetene til de unge og ufødte, og de forsvarsløse. Klimakrisen er en mulighet: Vi kan sette en ny standard for anstendighet, bygd på vilje til å reorganisere våre prioriteringer. Alternativet: at vi gjør mindre enn nødvendig og etterlater et bilde prega av egoisme og grovt selvbedrag.

Arne Johan Vetlesen og Halvdan Wiik

(fra antologien "SNU, brev til klimagenerasjonen")